

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUKENA

Sopimuskohderaportti 2/2015

Isoäidit orpolasten tukena, Zimbabwe

Kumppani

Gwai Grandmothers Group (GGG) – Gwain isoäidit

Hankkeen kuvaus

Gwain hankealue on karua ja kuivaa. Suurimmat ulkoiset haasteet liittyvätkin veden saatavuuteen. Porakaivot kuivuvat ja muut vedenottoaikat ovat harvassa ja kaukana. Sateita odotetaan hartaasti! Kuva: Saara Kalaluka 07/2015

Hankkeen kautta tuetaan noin neljäsataa orpoa tai muuten haavoittuvassa asemassa olevaa lasta Zimbabwessa Vutsanan kylässä. Kymmenen isoäitiryhmää pitää huolta kukin noin 40 lapsesta. Hankkeen luonteeseen kuuluu lasten kokonaisvaltainen tuki joka pitää sisällään fyysisten tarpeiden tyydytyksen lisäksi psyko-sosiaalinen tuen ja tukea hengelliseen kasvuun. Toimintoja ovat yhteiset laulut, pelit, tarinankerronta ja rukoukset. Tavoitteena on luoda lapsille tilaa jakamiseen ja luovaan itseilmaisuun sekä olla tukemassa lasten terveen itsetunnon kasvua. Lapsia myös kasvatetaan aktiivisiksi yhteisönsä jäseniksi. Lapset saavat myös koulutarvikepaketin, apua koulumaksujen maksamiseen sekä tarvittavan koulupuvun isoäitien ompelemana.

Teksti ja kuvat: Saara Kalaluka

Kuvat: Saara Kalaluka ja Gwain isoäidit

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUKENA

Sopimuskohderaportti 2/2015

Ompelutalkoissa isommat lapset ovat mukana ja näin oppimassa tätä taitoa. Elämäntaitoina isoäidit opettavat myös neulomista ja muita käsityötaitoja. Isoisät ovat auttaneet opettamalla metalli- sekä puutöitä. Myös puutarhanhoitotaitojen opetus ovat osa ohjelmaa. Edelleen lapsia opastetaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisessa ja opetellaan keittotaitoja. Viime vuosien kuivuuden vuoksi ruoka-apu on tullut mukaan tuenmuotona.

Lapsia on alettu neuvomaan myös tarvitsemiensa dokumenttien kuten vanhempiansa kuolintodistusten hankkimisessa sekä auttamaan yhteiskunnan tukien anomisessa (stipendit koulumaksuihin).

Tuen piirissä olevia orpolapsia kokoontuneena tervehtimän vierailijoita, taustalla isoäitejä. Etuvassamalla näkyvien lasten siniset ja viininpunaiset koulupuvut ovat hankkeen tuen mahdollistamana isoäitien ompelemia. Ompelukoneet ja – materiaalit on hankittu hankkeen varoista.

Kuva: Saara Kalaluka 07/2015

Hankkeen toimintoja raportointiaikana

Suurin osa lapsista on koulussa, koulumaksut maksettu ja koulutarvikepaketit annettu hankkeen puolesta. Koulumaksujen maksaminen motivoi lapsia panostamaan koulutyöhön enemmän.

Kaksikymmentäviisi osa-aikaista vapaaehtoista kokoontui lasten kanssa yhteen neljä kertaa puoli-vuotiskaudessa rakentaakseen lasten yhteenkuuluvuuden tunnetta yhteisöön. Keskusteltiin myös siitä miten lapsia voi paremmin auttaa kasvamaan täysivaltaisiksi yhteisönsä jäseniksi. - Orvoille ei ole itsestään selvyys että heistä sellaisia tulee. Lasten kasvu itsenäisiksi, 'vastuullisiksi nuoriksi' on isoäitien tavoitteena ja siinä nähdään edistysaskelia otetun sillä lapset ovat jatkuvassa isoäitien ohjauksessa ja elämäntaitojen opettelu on läsnä heidän arjessaan.

Teksti ja kuvat: Saara Kalaluka

Kuvat: Saara Kalaluka ja Gwain isoäidit

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUKENA

Sopimuskohderaportti 2/2015

Lapset isoäitien puutarhanhoito-opissa. Tämä hankkeen toiminto tosin on kärsinyt kovasti kuivuuden vuoksi eikä kaikkia suunniteltuja toimia ole voitu ottaa ohjelmaan. Kuva: GGG

Isoäidit tekevät yhteistyötä eläköityneiden sairaanhoitajien kanssa jotka auttavat lääkkeiden annon-
nostelussa. Tavallisia vaivoja ovat päänsäryt, vatsakivut, mustelmat ja ruhjeet sekä silsa.

Isoäidit jakavat tehokkaasti keskenään ryhmästä toiseen hyväksi havaitsemiaan toimintamalleja ja oppivat näin toinen toisiltaan mm. kanojen tai sikojen kasvatuksesta ja käsitöistä, ja voivat sitten ottaa parempia keinoja käyttöön omissa pienryhmissään. Isoäitien keskinäiset tapaamiset ovat myös tarpeellisia vertaisryhmätapaamisia, joissa mikään aihe ei ole pannassa vaan kaikesta puhutaan avoimesti, ongelmiin ratkaisuja etsien.

Suhteet paikallishallinnon virkamiehiin ja perinteiseen hallintoon ovat olleet hyvät, mukaan lukien *Hra Bulabula* joka on piirikunnan lastensuojelukomitean koordinaattori ja hallituksen virkamies. Isoäitien hanke on ollut esimerkiksi muille läheisillä alueilla. Isoäitien luokse tullaan kyselemään miten he ovat lasten huollon järjestäneet ja isoäidit saavat jakaa kehittämästään konseptista eteenpäin. – Näin hyvä leviää!

Uusi taloushallinnon malli, mukaan lukien uusi kirjanpito-ohjelma sekä vapaaehtoiset taloushallinnon asiantuntijat tekevät kirjanpidosta asiallisempaa ja raportointi Lähetyssseuraan päin jämäköityy. Zimbabwealais-taustaiset *Conrad Muchenje* ja *Steve Dodd* tekevät kirjanpidon ja talousraportoinnin Etelä-Afrikasta käsin.

Teksti ja kuvat: Saara Kalaluka

Kuvat: Saara Kalaluka ja Gwain isoäidit

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUKENA

Sopimuskohderaportti 2/2015

Isoäidit kasvattavat sikoja lisätulon hankkimiseksi. Myynnistä saatavilla rahoilla rahoitetaan niiden lasten koulukäyntiä joita ei voida tukea hankkeen puitteissa. Markkinat ovat kuitenkin haasteelliset: sian ostaminen on monelle kylässä mahdotonta. Kuva: Saara Kalaluka 07/2015

Hankkeen tulokset ja vaikutukset raportointiaikana

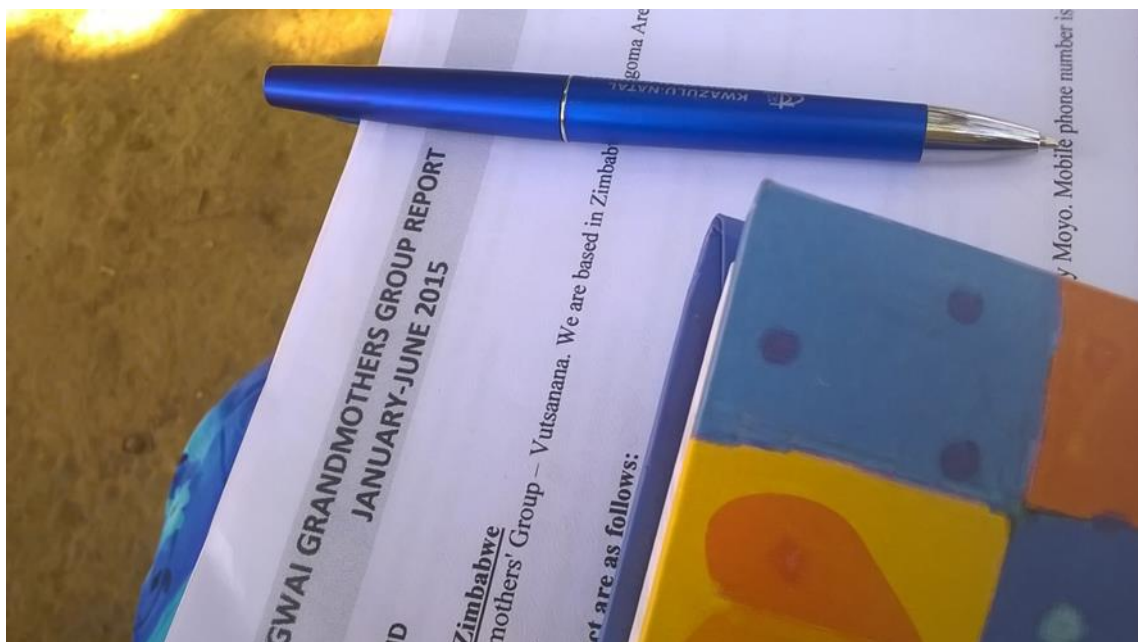
Apuun oikeutettujen lasten listoilla on isoäideillä nyt 420 lasta joista 300 tyttöjä. Raportointiajanjakson aikana näiden lasten koulumaksut maksettiin ja heille huolehdittiin koulutarvikepaketit sekä koulupuvut. Heistä huolehtivat taloudet saivat määritellyt ruoka-apuannokset sekä hygieniatarvikepaketit. Isoäidit järjestivät vapaa-ajan ohjelmaa ja yhteisiä kokoontumisia joissa lapset mm. saivat esittää harjoittelemiaan lauluja, tansseja ja runonlausuntaa toisille.

Isoäidit hakivat raportointiajanjakson aikana lisärahoitusta hätäapumaissin ostamiseen. Lähetysseura pystyi myöntämään 8000 euron lisärahoituksen jolla katetaan noin 50 talouden maissin tarve 9 kuukauden ajaksi eli seuraavaan satokauteen saakka.

Palkitsevinta minulle Lähetysseuran edustajana alueella vieraillessani ja hankkeen edistymisestä kertovia raportteja lukiessani on nähdä työn vaikuttavuus ja se kuinka pienillä rahasummilla voidaan muuttaa monen lapsen elämän suunta – tai suorastaan ylläpitää sitä!

Zimbabwe ei ole järjestäytynyt yhteiskunta joten isoäitien pyrinnot linkittää tukensa piirissä olevia lapsia yhteiskunnan tarjoamiin tukimuotoihin kuten stipendeihin koulumaksujen maksamiseksi eivät ainakaan toistaiseksi ole juurikaan tuottaneet tulosta.

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUkena

Sopimuskohderaportti 2/2015

Isoäitien puolivuotisraportti tiukassa syynissä kenttämatkan aikanakin.

Kuva: Saara Kalaluka 07/2015

Mieleen on jäänyt erään lapsen yksinkertainen toteamus kun häneltä kysyttiin miten isoäitien apu on vaikuttanut hänen elämäänsä: nyt olen kuin kuka tahansa muukin. – Hän viittasi mahdollisuuteen saada koulupuku ja käydä koulua. Häntä ei enää nähty ensisijaisesti orpona – vaan lapsena muiden lasten joukossa.

Haastavaa tässä työssä on kohdata ruohonjuuritasolla kentällä kaikki se kärsimys jota ei kuitenkaan voi ratkaista: auttaa voi vain rajallisesti. Ja auttaminen toisaalta on aina tasapainoilua sen kanssa, ettei aiheuta riippuvuutta tai passiivisuutta autettavissa ja siten pahenna tilannetta. Turvallisin mielen voi isoäitien suhteen onneksi kuitenkin todeta että siellä tukemme otetaan vastaan kiitollisena eikä se vaikuta passivoivasti isoäitien omaan aktiivisuuteen tehdä edelleen muilla rintamalla kaikkensa lasten hyvinvoinnin eteen!

Muita huomioita/viestit työn tukijoille

Rukousaiheita. Suurin ja hartain rukousaihe isoäideille ja orpolapsille on että saataisiin sateita hankealueelle Gwaihin. Sade on suuri siunaus, elämän ehto. Edelleen rukousaihe on isoäitien suunnittelema vesiputkihanke. Suunnitelmissa on vetää 15 kilometrin päässä sijaitsevalta padolta vesiputki hankekylään. Hankkeesta hyötyisivät myös kaikki muut matkanvarrella sijaitsevat kylät. Monta mutkaa on kuitenkin vielä matkassa, ennen kuin tarpeelliset kustannus- ja tekniset laskelmat ovat koossa!

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUkena

Sopimuskohderaportti 2/2015

Isoäidit ovat järjestäytyneet 12 ryhmään joista jokainen huolehtii 20-40 lapsesta. Ryhmien nimissä on niin 'Auringonnousua', 'Auringonpaistetta' kuin 'Zebraakin'. Raportointijankkohtana aktiivisia ryhmiä oli 10. Ensimmäisellä vierailullani isoäitien luona Gwain kylässä jokainen isoäitiryhmä esitti meille laulun. Jokaisella ryhmällä on myös oma uniformu – tämän kuvan ryhmällä tämä vaaleanpunainen. Kuva: Saara Kalaluka 07/2015

Siunausta ja johdatusta pyydämme myös Sambiasta käsin taustaselvitystyötä kevään aikana tekeväälle Lähetysseuran harjoittelijalle *Elina Salmiselle*. Hänen tehtävänään muiden velvollisuuksiensa ohella on selvittää olemassa olevan kuivuuden kanssa selviytymistä tukevan työn kartoittaminen niin että osaisimme jatkossa tukea isoäitejä entistäkin paremmin, toivottavasti yhteistyössä alueella vaikuttavien muiden toimijoiden kanssa.

Kiitokset. Tukijoille suuret ja lämpimät kiitokset niin omasta, Lähetysseuran kuin tietenkin ja ennen kaikkea isoäitien ja lasten puolesta! Jokainen joka on isoäiti tai – isä itse, tai jolla on rakkaita lapsia lähipiirissään, voi kuvitella omakohtaisesti sen tuskan mikä siitä seuraisi jos omalle lapsenlapselle ei olisi ruokaa mitä antaa. Tai jos häntä ei saisi kouluun, ei tarvittavia elämäntaitoja välitettyä. Tukenne on osaltaan vaikuttamassa siihen tästä köyhyysloukusta on turvassa Gwain kylässä Mberengwen piirikunnassa, Midlandsin läänissä Zimbabwessa noin 400 puoli- tai täysorpoa tai muutoin haavoittuvassa asemassa olevaa lasta.

Siunattua kevättä Suomeen!

ZW670 ISOÄIDIT ORPOLASTEN TUKENA

Sopimuskohderaportti 2/2015

Kirjoittaja Gwain kylässä päällikön, hra Dziwan, pihapiirissä hänen perheenjäsentensä ympäröiminä ensimmäisellä vierailullaan hankekylässä 07/2015. Päällikön vaimo on koko hankkeen keskeisimpiä puuhanaisia ja siten päällikön siunaus hankkeelle on taattu. – Se onkin asioiden etenemisen kannalta erittäin tärkeää! Kuva: GGG